

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: Amors Poetik

Citation: Hertz, Henrik: "Amors Poetik", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskjellige Perioder, 1.-4. Deel.*, udg. af Første Deel , 1851-62., s. 117. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hertz09_lev-shoot-workid64879/facsimile.pdf (tilgået 13. marts 2024)

Anvendt udgave: Digte fra forskjellige Perioder, 1.-4. Deel.

Amors Poetik.

(Skrevet som Prolog til Lysspillet „Amors Geniesreger“.)

Mens den iisgraa Trækhugl, Frosten, bygger
Paa Land og Sø en Nede
Snart af chrystalne, grændseløse Styffer,
Og snart af frosne Draabers Skede;
Mens Sneens Fog, som hvide Duun, sig brede,
Og Diet blændes af de tatte Dag,
Der overalt berede
Et hjæltigt Leie for en Winterdag —

Og mens den øde Lund, den frosne Bøve
Forener ved Kaminen
Hvad før varfilt paa Seen og i Store;
Mens Sang og Spil og Danses ved Tambourinen
Og Kunstens Foraars-Skjær
Udspreder Laagen, der mit Hjem formørker,
Indbýder jeg Enhver,
Der er en Ven af Kunsten, som jeg dyrfer.

Desværre ved jeg, Kindens Rose dører
Og giver Blads for hvide
Vandliller, der skyde frem blandt Zaarer.
En Gud, en frøgtet, sidder ved min Side,
Han giber mine Glæder,
Mitt Hjertes Varme, Pulsjens rafle Slag,
Min muntere Lime med min ureke Dag,
Mit friske Liv, min Sundheds Aandedrag,
Alt han beroyer mig som en Forrader,
Der leter ad mine Zaarer, naar jeg græder.

Og denne Gud er Eiden; hvad jeg føler
Og træser flygter fra mig, mens jeg nøler.

Min hulde Mujsa, du, min Gangs Veninde!
Din Finger peger på
Mimutterne, der ubenyttet svinde,
Og Marenne, der frugteslæse gaae.
Lad mig din Eiher haane!
Lad mig end eengang godt berusse i
Din Tales Poesse,
Og inden mine dunkle Løffer graane,
Ved sage Tacten af din Melodie.
End eengang lad mig flaae de gyldne Strengene!
Jeg ved jo ej, om jeg formaaer det længe.

Men stig, hvem bover jeg blandt alle Guder,
Der herste paa Ølymp, at velge til
Beskytter af mit Eitherspil?
Jeg seer, min Musas Smil mit Valg bebuder.
Hon peger hen paa ham, den lille, blonde
Og blinde Gud, der lærer Nattergale
At slæae og unge Wigebørn at tale;
Han, der forseder Lusten med sin Mande
Og strangler den med Længsel og Begjør,
Den hjælme, stundom i sit Forheld løse,
Men dog til alle Tider gratisse
Gud Amor, kendt, jeg tænker, af Enhver.

Sidt har han fulgt Poeten paa hans Gang.
For Daggesen han hvifled' om Gunløde;
For Adam sang
Hon Digter, det vidunderlige, søde,
Om Valborg, der for Arel leed og døde.

Jeg synsler ham uenkeltigt. Han bragte
Mig tidlig til at stræbe
Og troe paa de Forhaabninger, han vakte.
Han lagde Minets Vellyd paa min Læbe;
Så, mens jeg end var ung og tildt Hedrøvet,
Han stod bag Løvet

Af Bußen, hvor jeg sad og jamred' saare.
I Flugten greb han sjælende min Saare
Og gjorde — mon I gjøtter? —
Af Saarerne de deligste Sonnetter.

Han hjælde for mine Phantasier,
Han hjalp mig, naar jeg sang for min Veninde;
Han lærté mig, med Versets Melodier
Et reent, naturligt Udtryk at forbinde.
„Er' dine Digte — sagde han — stubeerte;
„Er' Vendingerne tvingne;
„Er' dine Følelser i affæerde,
„Hør Det ikke vanie Lyd besjungne:
„Hortvivl da, Digter! om din Kunst,
„Og bed mig før i Prosa om min Gunst.
„Jeg og min Moder
„Ske Ebers Diges tvingne Perioder.”

Han viste mig, Ideen border plat,
Af reue Formers Unde
Og af det rette Tonehald forladt.
„Væren tilde hvad du vil begynne,
„Og sien din Either til
„Det Thema, Sangens Fader
„Skal høre, naar han lytter til dit Spil.

"Betenk, at Pigen, som du elsker, har
— Saa sluttet' han — en flodset Elsters Lader."

Teg fandt, det var min Pligt,
Blandt denne Guds utallige Vedrifter,
Hvormed han Held, men ogsaa Vanheld slifter,
At vælge mig Sujettet til et Digt.

— Tillader nu, Høistærede! (jeg mener
Blandt Damerne: de fleste;
Blandt Herrerne: de dygtigste, de bedste)
Tillader mig som Ejener
Af Amors Link og Gudens Kjæledægge,
Mit Digt for Eders Fodder ned at lægge.

Hvis I behønne huldt med Eders Kunst,
Et Digteren — den ubekjendte Sanger
Saa stort et Held ei ventet, ei forlanger —
Men Digtet, Frugten af min Kunst:
Da skal jeg, trods den stemme Belspæsage,
Og trods den strenge Frost
(Teg seiler ned Poeternes Courage
Og hører ned poetisk Extrapol)

Hvert Hjertesuk til Amor transportere,
Hver Bon, samt al den Kjærligheds-Malheur,
Der hidindtil lade over i Korsør,

Og Guden Eders Sag recommandere.
Han staar paa Springet;
Spændt er hans Due; Pilen er beringet;
Han lyder mig som Digter ubetinget.

Men — hvis en bidst og knurrende Kritik
Paa Et og Undet hist og her vil anfe,
Og stiller plumpt, som nu og da er Skit,
Fra Digtets Indhold og dets Tanke
Den Form, hvorunder de Betydning sit:
Da pulser jeg paa Amors Poetik
Og jordrer af min Dommer, for jeg dadles,
At han betænker: Stof og Form er eet
I Digtekunstens højere Gevest,
Og at ved Formens Skønhed Stoffet ables.